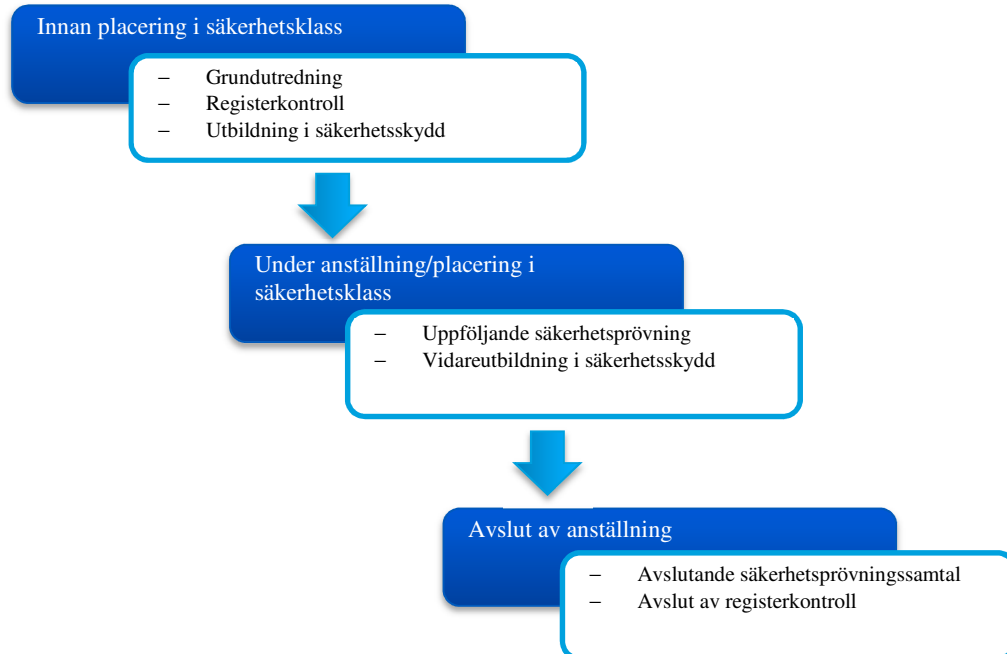

Säkerhetsprövning

Säkerhetsprövningens innehåll och genomförande

Grundutredning

Med en grundutredning avses en utredning om personliga förhållanden av betydelse för säkerhetsprövningen. När en säkerhetsprövning genomförs så ska en helhetsbedömning göras.

Grundutredningen ska omfatta:

- Säkerhetsprövningsintervju
- Inhämtning och bedömning av betyg, intyg, referenser och övriga uppgifter som är av relevans. Meritförteckning, personligt brev eller andra intyg är inte bara en dokumentation av den sökandes kunskap utan ger också en bild av personens levnadsbakgrund.

Registerkontroll

När den sökande genomgått en grundutredning och bedöms vara pålitlig och lojal mot de intressen som ska skyddas kan ansökan om registerkontroll skickas till Transportstyrelsen. Vid avslutad anställning ska registerkontrollen återkallas.

Utbildning i säkerhetsskydd

Enligt säkerhetsskyddslagen ska personer som får tillgång till säkerhetskänslig information och arbetar i en säkerhetsklassad tjänst få information och kunskap i säkerhetsskyddet. Se även:

<https://www.sakerhetspolisen.se/download/18.7acd465e16b4e0e54c64e/1560777315871/Vagledning-Personalsakerhet.pdf>

Uppföljande säkerhetsprövning

Säkerhetsprövningen ska fortlöpande följas upp under den tid som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår. Syftet med uppföljningen är att behålla och fördjupa personkännedomen.

Avslutande säkerhetssamtal

Vid ett avslutande samtal så bör man fånga upp eventuellt missnöje eller besvikelser kopplade till arbetsgivaren samt säkerställa att tystnadsplikten kvarstår trots att anställningen upphör.

Säkerhetsprövningsintervju (att tänka på)

Säkerhetsprövningsintervjun är ett viktigt instrument i skapandet av personkännedom om en individ. En väl genomförd intervju är avgörande för att en så korrekt bedömning som möjligt ska kunna göras gällande en persons lojalitet, pålitlighet och sårbarhet.

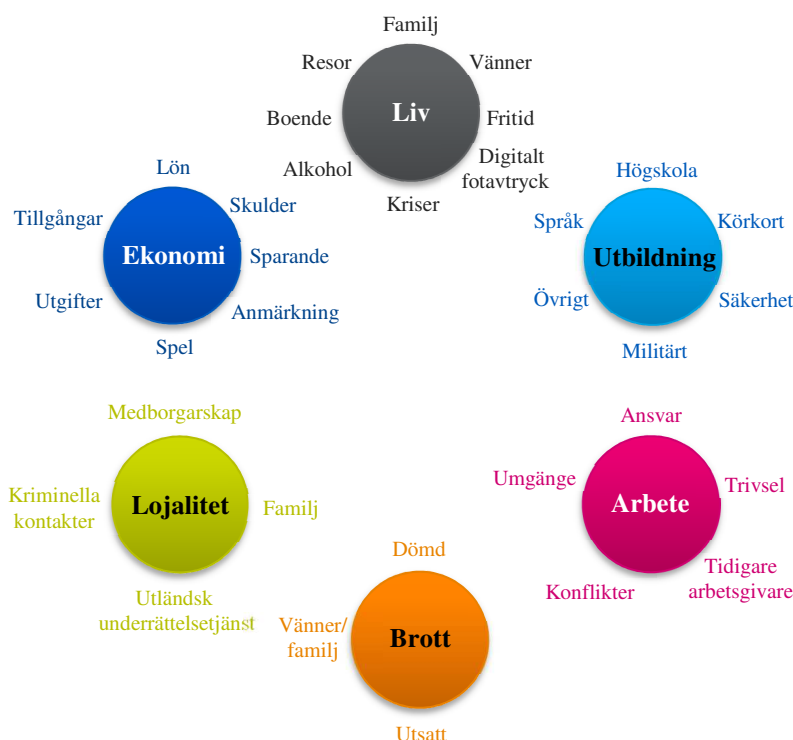
Den som genomför en säkerhetsprövningsintervju bör vara utbildad och ha förståelse för hur samtalet ska genomföras. En intervju kan genomföras av endast en person, men då svaren ska antecknas under intervjun kan det vara bra att vara två. Det bör vara överenskommet innan intervjun inleds vem som ska leda intervjun och vem som ska föra minnesanteckningar. Minnesanteckningarna är en grund för den allmänna bedömningen ur säkerhetssynpunkt som intervjun ska leda till.

Vissa personer kan uppfatta de många och ingående frågorna som ställs vid intervjutillfället som integritetskränkande, men de är ändå nödvändiga att ställa. Det är därför viktigt att förklara syftet med intervjun. Avsikten med frågorna är att skapa en medvetenhet om vilka faktorer som kan medföra att den prövade försätts i en utsatt situation, och därmed blir sårbar. Belys särskilt att intervjun genomförs dels för att skydda arbetsgivaren och andra verksamma inom området, men även för att skydda individen som är tänkt till den aktuella tjänsten.

Viktigt vid en säkerhetsprövningsintervju är att skapa en öppen och ärlig dialog mellan den intervjuade och intervjuaren. En säkerhetsprövningsintervju bör därför genomföras i ett positivt samtalsklimat där det finns utrymme för reflektion och dialog. Den prövade ska känna sig hörd och respekterad. Det är således viktigt att intervjun inte upplevs som ett förhör.

Informationen som framkommer vid intervjun ska utgöra underlag för en bedömning och beslut om ifall personen kan bedömas lojal och pålitlig ur säkerhetssynpunkt så att han/hon kan anställas i en verksamhet som hanterar känsligt material.

För att underlätta för framtida uppföljningar är det bättre att anteckna för mycket än för lite. Är bedömningen att det inte finns något relevant att anteckna, var tydlig med det så det framgår att frågan har ställts, skriv exempelvis "Inget att notera".

En mindmap som kan användas som frågeunderlag för att skapa ett naturligt flöde i intervjun.

Underlag för säkerhetsprövningsintervjun – exempel på frågor

Personnummer	Namn på den som ska prövas	Id-kontroll	Datum
		JA ☐	

 <p>Liv</p>	<p><u>Livssituation och bakgrund</u></p> <p>Skapa dig en tydlig bild av den prövades levnadsbakgrund.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ställ följdfrågor utifrån den prövades berättelse samt fördjupa dig i områden där den prövade ger generella beskrivningar. - Uppmärksamma problem och kriser i den prövades bakgrund.
<p>Personliga egenskaper</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Berätta vem du är? Vilka egenskaper skulle du se som framträdande hos dig? - Hur skulle andra beskriva dig? - Hur skulle din fru/sambo/barn eller någon som du har nära band till beskriva dig?
<p>Bakgrund</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Berätta om din uppväxt och skoltid - Vad i din uppväxt har påverkat dig mest?

 <p>Liv</p>	<p>Familjesituation</p> <p>Försök bilda dig en uppfattning om den prövades familjesituation.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finns barn, eventuellt även från tidigare förhållande? - Finns familj som bor utomlands (dubbelt medborgarskap/tidigare medborgare). - Hur ser relationerna ut? - Hur ofta besöker den prövade familjen? - Uppmärksamma problem och kriser.
<p>Familj och släkt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kan du beskriva din närmaste familj och relationen till den? - Hur ser din släkt ut? - Finns det problem från tidigare förhållanden och finns det barn från tidigare förhållanden? - Hur fungerar er relation?
 <p>Liv</p>	<p>Umgänge och ovänner</p> <p>Fokuseras på den prövades vänner och eventuella ovänner.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fånga upp hur relationerna ser ut, om det är få men nära vänner? - Har personen många vänner? - Återkoppla till vännerna i andra frågor om behov finns, exempelvis missbruk, kriminalitet o.s.v.
<p>Umgänge</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser din krets av vänner och bekanta ut i dagsläget? - Har du många vänner som du umgås med? - Vad brukar ni göra tillsammans?

Ovänner	<ul style="list-style-type: none"> - Skulle du säga att du har någon ovän? JA ☐ NEJ ☐ - Om ja, beskriv denne och vad det är som gör att ni är ovänner?
 Liv	Fritid/Resor Hur ser fritidsintressen och resande ut? <ul style="list-style-type: none"> - Fokusera både på privata resor och på tjänsteresor. - Förekommer resor till vissa länder oftare än andra? - Har personen exempelvis kontakter, släkt eller andra relationer i det landet?
Fritidsintressen	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tillbringar du fritiden? - Är du aktiv medlem i någon förening?
Resor/arbete utomlands	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser ditt intresse ut för utlandsresor? (Familj i andra länder). - Reser du själv eller tillsammans med andra? - Vart reser du? Hur ofta? I vilket syfte? - Har du arbetat utomlands? JA ☐ NEJ ☐ - Om JA, berätta om jobbet och din upplevelse?

Annat missbruk eller beroende	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det någon i din omgivning som nyttjar narkotika eller andra droger? - Finns något annat missbruk eller beroende som du bör nämna? (Shopping, läkemedel, överdrivet datorspelande, spelande om pengar, etc.)
	<p><u>Sociala medier</u> Utred personens aktiviteter på sociala medier.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociala medier kan vara ett sätt att påverka personer och det är viktigt att få insikt i om personen är medveten om de risker som finns med sociala medier. - Fokusera på vilka typer av forum som prövad är medlem av och hur personen kommunicerar där.
	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka sociala medier använder du? - Vilka risker ser du med sociala medier? - Har du öppna eller begränsade konton? Är de öppna för alla eller begränsade till vänner?
	<p><u>Utbildning och språkkunskaper</u> Fokusera på om det finns utbildningar eller certifikat som inte har något med nuvarande/sökta anställning att göra?</p>
Utbildning	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka olika utbildningar har du genomfört? - Vilken av dessa har påverkat dig som person till störst del?

	<ul style="list-style-type: none"> - Har du andra färdigheter som du tycker kan vara relevanta att nämna här? - Har du någon militär utbildning eller vapenlicens? - Har du genomfört några säkerhetsutbildningar JA ☐ NEJ ☐ Om JA, notera vilka och när, men även hur utbildningen upplevdes och vad vederbörande tagit med sig från utbildningen.
Språk	<ul style="list-style-type: none"> - Modersmål: - Vilka språk behärskar du, på vilken nivå? Var och när har du erhållit dessa kunskaper?
	<p style="text-align: center;"><u>Säkerhetsmedvetande och attityd till säkerhet</u> Undersök den prövades inställning och förståelse för säkerhet och sekretess.</p>
Säkerhetsklassad tjänst	<ul style="list-style-type: none"> - Beskriv din inställning, kunskap och förståelse för säkerhet. - På vilket sätt skyddar du sekretessbelagd information exempelvis lösenord, dokument etc. - Be den prövade berätta om vilka delar som är skyddsvärda i hans/hennes arbete samt beskriva på ett övergripande plan om vilka delar som är sekretessbelagda. - Hur ställer du dig till att bli säkerhetsprövad?

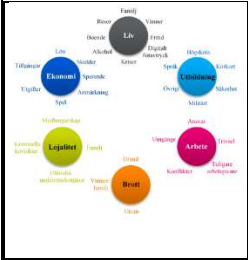

Brustit i ansvar	<ul style="list-style-type: none"> - Har du, i någon anställning/uppdrag, någon gång brustit i ansvar, misskött dig eller begått ett allvarligt fel/tjänstefel som har lett till utredning i t.ex. en personalansvarsnämnd eller liknande. <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, vad inträffade, varför inträffade det och vad blev konsekvenserna?</p>
Konflikter	<ul style="list-style-type: none"> - Har du någon gång varit delaktig i en konflikt, eller drabbats av säkerhetsrelaterade eller övriga problem på arbetsplatsen? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, vad inträffade, varför inträffade det och vad blev konsekvenserna?</p>
Bisysla/företag/ intressekonflikt	<p>Utred om prövad har, eller har haft, bisysla, företag eller annat engagemang, och om det kan leda till intressekonflikt utifrån arbetsuppgifterna. Fånga upp om bisysla i någon anställning/uppdrag eller företag kan innebära en konflikt mot verksamhetens skyddsvärda intressen, eller kan orsaka ett ifrågasättande av den prövades lojalitet eller pålitlighet i övrigt ur säkerhetssynpunkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Äger eller har du ägt ett företag? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, inom vilken bransch? Vilken bolagsform, omsättning? Om avslutat, datum för avregistrering.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Äger eller har någon annan i din närmaste familj ägt ett företag? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, inom vilken bransch?</p>
	<p><u>Kriminalitet och Brottslig belastning</u> Fokusera på att förstå den prövades inställning till kriminalitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har den prövade haft kontakt med kriminella, eller kontroversiella personer?
Kriminalitet	<ul style="list-style-type: none"> - Har du kontakt med några kriminella eller personer som du känner skulle kunna vara en säkerhetsrisk för de intressen som du ska skydda? <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om svaret blir JA så låt den prövade berätta om på vilket sätt den prövade känner/umgås eller har kontakt med kriminella personer.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Har du någon gång blivit misstänkt eller dömd för brott? JA ☐ NEJ ☐ Om JA, när och vad misstänktes/dömdes du för, och vad blev påföljden/konsekvensen? - Hur ser det ut i din bekantskapskrets eller familj när det gäller kriminalitet, finns det någon som dömts eller misstänkts för någon form av brottslighet? JA ☐ NEJ ☐ Om JA, när och vad misstänktes/dömdes personen för, och vad blev påföljden/konsekvensen? - Finns det något övrigt gällande kriminalitet som du anser behöver tas upp?
 <p>Lojalitet</p>	<p><u>Sårbarhet, påverkan, medborgarskap</u> Alla personer kan påverkas. I den tjänst och den information som den prövade kommer att få tillgång till samt den förståelse och kunskap denne får kring verksamheten, är det viktigt att detta endast delges till de som är behöriga. Ställ frågor utifrån tidigare svar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Är familjen sårbarheten, eller finns det ekonomiska problem, överdriven alkoholkonsumtion eller annat missbruk som kan nyttjas i påverkanssyfte.
	<ul style="list-style-type: none"> - Om någon obehörig skulle vilja påverka dig att delge eller skada det skyddsvärda – var finns din sårbarhet? - Vet du vad social manipulation (social engineering) är? (Diskutera olika sätt att kartlägga och påverka personer, exempelvis via sociala medier, falska mail, närmande från någon som vill ha information) - Har du någon gång upplevt att du utsatts för ”konstiga frågor” kopplat till ditt jobb som du upplevt som obekvämt? - Känner du dig trygg med vad du får delge andra och inte?

Medborgarskap	<p>Om svenskt medborgarskap inte varit livslångt, notera från vilket år det svenska medborgarskapet gäller, från vilket land den prövade kommer. Botta i varför den prövade kom till Sverige.</p> <p>Finns dubbelt medborgarskap fokusera i så fall på varför och hur familjesituationen ser ut i det andra medborgarlandet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finns det familjemedlemmar/släktingar boende i annat land? JA ☐ NEJ ☐ <p>Om ja, botta i hur relationen ser ut, hur sker kontakten, resor, ekonomisk hjälp?</p>
	<p><u>Lojalitet, etiskt resonemang</u></p> <p>Vad lojalitet är kan för de flesta vara svårt att svara på.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Börja gärna med att fokusera på dessa aspekter, men lyft blicken att omfatta lojaliteten mot Sverige och det faktum att personen blir prövad för att skydda Sveriges intressen utifrån säkerhetsskyddslagen. - Utifrån tidigare svar fokuserat på om den prövade har släktband, yrkesmässiga eller nationella band till någon organisation, nation eller individ, som kan påverka den prövades lojalitet mot Sveriges och verksamhetens intressen. Om sådana band finns, ta reda på om den prövade skulle uppleva det problematiskt att skydda information som skulle kunna vara av värde för andra.
	<ul style="list-style-type: none"> - Vad är lojalitet för dig? - Finns det olika typer av lojalitet? Arbetsgivare kontra uppdragsgivare. Familj kontra arbetsgivare. - Var har du din starkaste lojalitet? - Hur ställer du dig till lojaliteten mot Sverige? - Ser du att du kan hamna i en intressekonflikt utifrån lojalitet i ditt uppdrag (dubbelt medborgarskap, familj/släkt i andra länder. Fördjupa dig utifrån tidigare svar).

 Ekonomi	<p><u>Ekonomi</u> Ställ de frågor som är relevanta för att få en bra bild av den prövades ekonomiska situation.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hur har den prövade hanterat sin ekonomi, hur ser ekonomin ut idag och finns ekonomiska planer för framtiden? - Var uppmärksam på om det finns en mängd krediter, inget sparande, om ekonomin knappt går ihop. - Om den prövade inte har någon strategi för hantering av sin ekonomi, eller om det finns drag av girighet eller orealistisk ekonomisk livsföring, kan denne vara sårbar från säkerhetssynpunkt.
Inkomster/ tillgångar	<p>Hur skulle du beskriva din ekonomiska situation i dagsläget?</p> <p style="text-align: center;"> ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ </p> <p>Mycket dålig Ganska dålig Inte så bra Helt OK Bra Mycket bra</p> <p>Har du delad ekonomi?</p> <p>JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Inkomst/månad.</p> <p>Prövad: _____ Kr/månad</p> <p>Hur ser ditt boende ut (hus, hyreslägenhet, bostadsrätt)?</p> <p>☐ Hus ☐ Bostadsrätt ☐ Hyreslägenhet ☐ Annat boende</p> <p>Om annat boende finns låt den prövade få beskriva boendeformen.</p> <p>Övriga tillgångar (sommarhus, bilar, konst, husvagn, MC, skogsmark mm):</p> <p>Finns ett kontinuerligt månadssparande i hushållet, hur ser det ut?</p> <p>Prövad: _____ Kr/månad</p>
Skulder och utgifter	<p>Vilka skulder finns i hushållet? Ställ gärna frågor om snabblån, till exempel sms-lån</p> <p>Beskriv hushållets utgifter varje månad (hyra, lån övriga kostnader)?</p>

	<p>Är du underhållsskyldig för barn i tidigare förhållande?</p> <p>JA ☐ NEJ ☐</p>
<p>Privata lån</p>	<p>- Har <u>du lånat ut</u> pengar till någon? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om ja, beskriv detta förhållande.</p> <p>- Har du <u>lånat</u> pengar <u>från någon</u> i din familj, umgängeskrets eller annan person? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om JA, vem, varför och i vilken omfattning?</p>
<p>Kronofogden</p>	<p>- Har eller har du haft betalningsanmärkningar och/eller skuld till Kronofogdemyndigheten? JA ☐ NEJ ☐</p> <p>Om JA, beskriv omständigheterna kring detta (när, varför, vilken omfattning, konsekvenser, hur löste du/avser du att lösa problematiken):</p>
<p>Övrigt</p>	<p>- Finns det något i din omgivning gällande ekonomi, skulder, beroenden etc. som du tror kan vara relevant att ta upp? Något som kan påverka på något sätt.</p>
	<p><u>Kompletterande information</u></p> <p>Ställ avslutande fråga om det är något mer som den prövade vill tillägga med relevans för den befattning som den prövade innehar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lämna utrymme för den prövade att kunna kontakta dig om vederbörande kommer på något som kan vara viktigt. - Var tydlig med att även du kan komma att återkomma med frågor.
	<p>- Finns det något annat som du tror är viktigt att ta upp?</p>

	<p><u>Sammanfattande bedömning</u></p> <p>Gör en sammanfattande bedömning huruvida den prövade kan antas vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Loyal mot de intressen som skyddas i säkerhetsskyddslagen. – Övrigt pålitlig från säkerhetssynpunkt. – Bedöm den prövades sårbarheter.
	<p>Sammanfattande bedömning:</p>

Förslag till beslut

Namn _____

Ort, Datum _____

Godkännes:

JA NEJ

Underskrift _____

Om, nej – motivera tydligt varför och eventuella vidare rekommendationer som till exempel att ett nytt samtal genomförs av en annan person.